

Simularea examenului de bacalaureat 2016

Proba E. b)

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Limba și literatura maghiară maternă
Filiera teoretică – Profilul umanist
Filiera vocațională – Profilul pedagogic

Clasa a XII-a

- **Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

a. cím és szöveg kapcsolata

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: A költemény címe figyelemfelkeltő, hiszen a héják nászát nem a tavaszhoz kapcsolja (mint ahogy az természetes lenne), hanem az őszhöz. Így az élet, a szerelem értéktelítettségét beárnyékolja az elmúlás. A címbeli motívumok szimbolikus jelentéssel rendelkeznek. A vers a diszharmonikus szerelem élményéből fakadó bonyolult, ambivalens érzéseket fejez ki.

b. a vers szimbólumainak értelmezése

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: A versben megjelenő szimbólumok: a héja-pár, az út, a Nyár, az Ősz, az avar. A héja-pár szimbólum szokatlan, hiszen a szerelmesek nem a szokványos galamb metaforában jelennek meg, hanem ragadozó héjákként. Az avar az elmúlás jelképe. A szerelmesek útja is szimbolikus, a nyárból az őszbe tartanak. A nyár a boldogságnak, a szerelem beteljesülésének jelképe, az ősz viszont az elmúlásé, a boldogtalanságé. Ezek a szimbólumok mind diszharmoniót sugallnak, kifejezve azt, hogy a két szerelmes kapcsolata nem egy meghitt kapcsolat, hanem egy állandó harc, küzdelem, „csókos ütközet”, „egymás húsába beletépés”.

c. a mozgást kifejező igék és igenevek sorozatának többletjelentése

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: A szerelmesek útja gyorsuló, s ezt fejezik ki az igék és igenevek, mint pl. „útra kelünk”, „megyünk”, „kergetőzve”, „szállunk”, „úzve szállunk”. Ennek az egyre féktelenebb tempójú mozgásnak a vége a megállás, a lehullás, vagyis a halál, a pusztulás.

d. a vershangulat sajátosságai

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: A költemény hangulata elégikus, lemondó, tragikus. A szerelmesek kapcsolatának diszharmóniáját a szimbólumok mellett a hangutánzó szavak is sugallják: „*vijjogva, sírva*”, „*csattognak*”, valamint a versforma is, hiszen a páros rímű sorokat egy rímtelen sor követi.

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 5 pont
Helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség 5 pont

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Bármely, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

a. a kommunikációs funkció megnevezése és a válasz indoklása 5 pont

A kommunikációs funkció megnevezése 2 pont, az indoklás 3 pont.

Lehetséges válasz: a szövegben közlő, tájékoztató funkció érvényesül, mivel a népköltészeti gyűjtések elindításának körülményeit ismerteti.

b. a szöveg tételmondata és kulcsszavai 6 pont

A tételmondat kiemelése 2 pont, a kulcsszavak megnevezése 4 pont.

Lehetséges válasz:

A szöveg *tételmondata*: A népköltészet felfedezése együtt jár a népköltészet gyűjtésével.

A szöveg *kulcsszavai*: népköltészet, népdalgyűjtés, felhívás, közízlés

c. a népköltészeti gyűjtések elkezdői 4 pont

Lehetséges válasz: Kriza János, Erdélyi János, Szemere Miklós, a Kisfaludy Társaság

d. Szövegalkotás

Az érvelő szövegtípus követelményeinek betartása (logikai összefüggések, ok-okozati rend, meggyőző érvek) 5 pont

A témához való igazodás 5 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás 5 pont

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

a. a regény műfaji sajátosságai 5 pont

Érvényes, a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: nagy terjedelmű, gyakran hosszabb időtartamot felölelő történet, szerteágazó cselekmény, fő- és mellékszereplők, részletesen kidolgozott jellemelek stb.

b. a választott regény romantikus sajátosságai 5 pont

Érvényes, a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a társadalommal szembeni elégedetlenség, menekülés a múltba vagy a jövőbe, egzotikus tájak, sarkított jellemelek, szereplőn belüli ellentét, eszményítés, váratlan fordulatok, történelmi/filozófiai téma, hangnemek keveredése, felfokozott érzelmek, személyesség, merész képzettársítások, líraiság stb.

c. a történetalakítás sajátosságai a választott regényben 5 pont

Érvényes, a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a metonimikus és/vagy metaforikus történetalakítás sajátosságainak kiemelése pl. lineáris cselekményvezetés, kronologikusság, ok-okozati összefüggés az események között, a történet a valóság illúzióját kelti (valószerű hely, idő, szereplők) / idősíkváltás, megszakítottság, metaforikus motívumok/mozzanatok, metaforikusság a tér-és időszerkezetben

d. a szereplők megteremtésének eljárásai

5 pont

Érvényes, a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: elbeszélői leírás, más szereplők általi jellemzés, cselekedtetés, beszéltetés, környezet általi jellemzés, túlzás, felnagyítás, eszményítés stb.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat

5 pont

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, tartalmi és formai jegyek betartása 5 pont, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, két-három jellemző tárgyalása 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet értekező szöveg alkotására 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség

5 pont